

једном хиландарском инвентару, изданом већ 1883 од Успенскога, и Мошинове белешке указују на несумњиву потребу једног новог издања са целокупним научним апаратом. — Р. М. Грујићев прилог *Једно јеванђеље босанског шийа XIV—XV века у јужној Србији* (263—277) открива ретко занимљив и драгоцен културно-историски докуменат босанског богумилства, који се данас чува у породици Поповића у селу Врутоку, над извором Вардара више Гостивара. Даљне компаративне студије за сродности и одступања овог јеванђеља од типа источне или западне цркве могле би да даду нова осветлења за само богумилско научање. — Мита Костић, *Сирашимировићева криштика језика и љавца „Новина Сербских“ 1816 год.*, (283—295), допуња извесне погледе на схватања Митрополита Стратимировића, тог огорченог Вуковог противника. — Јован Ердељановић, *Сџари Срби Зећани и њихов говор*, (325—338) даје врло корисне погледе из својих етнолошких проучавања у вези са старим Србима Зећанима и њихову говору.

В. Н.

Ap. Dascalakis, *Rhigas Velestinlis. La révolution Française et les préludes de l'indépendance hellénique*. Paris 1937, 8°, 230.

У овој опсежној монографији има доста ствари које су од интереса и за нас. Активност Ригина ишла је, зна се, за тим да изазове револуционарну сарадњу свих балканских народа. Г. Даскалакис прикупио је лепу грађу, и архивску и литерарну, и добро је објаснио многе моменте из његова живота и рада. Ср. на пр. Ригине везе с Пазван-оглом. Добро брани београдског митрополита Методија од оптужбе да је он издао Ригу (стр. 135).

В. Ћ.

Harold Temperley, *England and the Near East. The Crimea*. London-New-York-Toronto 1936, 8°, XXX+548.

Професор историје новог века на кембричком универзитету г. Темперли предузео је да у опширном делу од три свеске прикаже односе Енглеске с Блиским Истоком од Кенингове смрти (1827) до момента кад је Дизраели донео кући из Берлина „мир са чашћу“. То је период који почиње с карактеристичним догађајем кад је енглеска флота уништила турске поморске силе код Наварина, а завршава се с енглеском заштитом турске престонице против Русије. Као циљ узео је Т. не проучавање дипломатске или поморске историје него цео приказ како тих специјалних појава тако и источњачких установа а и прилика код балканских народа у споменуто пола века, чинећи, дакако, избор да би тај период тако пун догађаја могао сажети у три књиге.

Као централни проблем овог периода поставио је Т. одржање живота и оздрављење „болесног човека“ у цариградским бедемима, а питање о поседу двају мореуза, мача и штита, сматра узроком спора између великих сила и почетком источног питања у његову модерном облику. Т. је довео спас Турске у зависност од три чиниоца: од спо-